

prima instanță: A. Negurița
instanța de apel: L. Popova, M. Moraru, A. Panov

dosarul nr. 3ra-682/15

Î N C H E I E R E

20 mai 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Valentina Clevadi
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Ivancenco Liliana, Maliulin Vladimir și Scudilenco Mariana,

în pricina civilă la cererea de chemare a Liliane Ivancenco, Maliulin Vladimir și Scudilenco Mariana împotriva Consiliului raional Ștefan Vodă cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2014, prin care a fost respins apelul declarat de către Liliana Ivancenco, Maliulin Vladimir și Scudilenco Mariana și menținută hotărârea Judecătoriei Ștefan Vodă din 05 martie 2014, prin care acțiunea a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată,

c o n s t a ț ă:

La data de 30 octombrie 2013, Ivancenco Liliana, Maliulin Vladimir și Scudilenco Mariana au depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului raional Ștefan Vodă cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii au indicat că Consiliului raional Ștefan Vodă la 08 august 2013, a emis decizia nr. 5/24 „Cu privire la lichidarea gimnaziului cu predare în limba rusă din s. Olănești,, cu transferarea elevilor în liceul teoretic „B.P. Hașdeu” din satul Olănești.

Consideră că decizia menționată este ilegală și discriminatorie, deoarece, aceasta îi lipsește pe copii vorbitorilor de limba rusă de dreptul de a efectua studiile în limba lor natală, cât și în condiții decente.

Susține că prin decizia contestată, Consiliul raional Ștefan Vodă a încălcat prevederile Legii nr. 382-XV din 19 iulie 2001, cu privire la drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale și la statutului juridic ale organizațiilor lor, deoarece, la emiterea deciziei nu s-a luat în considerație opinia copiilor și părinților, respectiv acesta fiind discriminatorie față de copiii lor, care sunt vorbitori de limba rusă.

Menționează că Gimnaziul rus din satul Olănești, a fost unica instituție de învățământ pentru copii vorbitori de limba rusă în raza a 10 -15 km, prin urmare, Consiliul raional Ștefan Vodă la emiterea deciziei nu a ținut cont de prevederile

Hotărârii Guvernului nr. 728 din 02 octombrie 2012, cu privire la finanțarea în bază de cost standard pe elev cu utilizarea coeficienților de ajustare în modul stabilit de Guvern pentru instituțiile de învățământ primar și secundar general, finanțate din bugetele unităților administrativ-teritoriale, care prevede expres că o școală mică nu poate fi lichidată dacă în raza a 10-15 km nu există o școală cu predarea în aceeași limbă și cu clasele de tip similar.

Solicită anularea deciziei Consiliului raional Ștefan Vodă nr. 5/24 din 08 august 2013 „Cu privire la lichidarea gimnaziului cu predare în limba rusă din s. Olănești” ca fiind ilegală.

Pe parcursul examinării pricinii Ivancenco Liliana, Maliulin Vladimir și Scudilenco Mariana au depus o cerere de concretizare a cerințelor, solicitând repunerea în termenul a cererii de chemare în judecată.

În motivarea cererii de concretizare a cerințelor au indicat că la data de 05 septembrie 2013, s-au adresat către Consiliul raional Ștefan Vodă cu cerere prealabilă în limba rusă, prin care au solicitat contestarea actului administrativ, iar la sfârșitul lunii septembrie 2013, au recepționat scrisoarea pârâtului, însă, luând în considerație că nu posedă limba de stat, au concluzionat precum că au primit doar înștiințarea despre primirea cererii prealabile și despre examinarea ulterioară a acesteia.

Menționează reclamantii că nu au primit răspuns la cererea prealabilă, astfel, consideră că termenul de prescripție pentru adresarea în instanța de judecată în speță se calculează din ziua scurgerii termenului prevăzut de legislație pentru examinarea cererii prealabile și anume din 05 octombrie 2013.

Prin hotărârea Judecătoriei Ștefan Vodă din 05 martie 2014, a fost admisă cererea cu privire la repunerea în termen a acțiunii și respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2014, a fost respins apelul declarat de către Ivancenco Liliana, Maliulin Vladimir și Scudilenco Mariana și menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a invocat prevederile art.1 alin.(2), art. 16 alin.(1), art. 25 alin.(1) lit. b) al Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, care reglementează depunerea cererii de chemare în judecată în instanța de contencios administrativ și împuternicirile acestei instanțe, și care indică că instanța de contencios administrativ, judecând acțiunea, admite acțiunea și anulează în tot sau în parte, actul administrativ sau obligă pârâtul să emită actul administrativ cerut de reclamant ori să elibereze un certificat, o adeverință sau oricare alt înscris, ori să înlăture încălcările pe care le-a comis, precum și dispune adjudecarea în contul reclamantului a despăgubirilor pentru întârzierea executării hotărârii.

Cu referire la normele citate și în coraport cu materialele pricinii, instanța a reținut că actul administrativ contestat a fost emis de către Consiliul raional Ștefan Vodă prin coordonarea prealabilă cu Ministerul Educației al RM, fapt confirmat prin răspunsul Ministerului Educației al RM nr. 02/113-8629 din 07 august 2013, cât și în baza ordinului Ministerului Educației al RM nr. 554 din 20 iunie 2012, cu privire la stabilirea numărului de copii/elevi în grupe/clase pentru anul de studii 2012-2013, iar Ivancenco Liliana, Maliulin Vladimir și Scudilenco Mariana nu au confirmat prin careva probe pertinente și concludente, precum că lichidarea gimnaziului în cauză le-au fost lezate careva drepturi ca minorități naționale.

La 20 martie 2015, Ivancenco Liliana, Maliulin Vladimir și Scudilenco Mariana au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârea primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cerințelor.

În motivarea recursului au invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o ilegală neîntemeiată și emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material.

Susțin că decizia Consiliului raional Ștefan Vodă nr. 5/24 din 08 august 2013, a fost emisă în privința unei instituții de învățământ, care, de fapt, la data emiterii deciziei contestate nu mai exista, deoarece, anterior, la data de 07 august 2012, Consiliul sătesc Olănești deja a emis decizia nr. 5/1, și la 05 septembrie 2012, a emis decizia nr. 5/1 și nr. 7/1 privind lichidarea gimnaziului rus din s. Olănești, iar prin hotărârea Judecătoriei Ștefan Vodă din 25 februarie 2013, deciziile menționate au fost recunoscute ilegale și anulate, însă, această hotărâre a fost ignorată de către organele competente.

Prin urmare, Consiliul raional Ștefan Vodă, cu încălcarea procedurii, a emis decizia nr. 5/24 din 08 august 2013, prin care din nou a decis asupra lichidării gimnaziului rus, cu atât mai mult că pe parcursul examinării pricinii, s-a constatat, că decizia Consiliului nr. 5/24 din 08 august 2013, a fost emisă fără consimțământul tuturor persoanelor interesate.

Consideră că prin decizia Consiliului raional Ștefan Vodă din nr. 5/24 din 08 august 2013, au fost încălcate prevederile Legii nr. 382 din 19 iulie 2001 „Cu privire la drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale”, deoarece, la soluționarea litigiului nu s-a ținut cont de opinia părinților copiilor vorbitori de limbă rusă, care sunt elevi ai gimnaziului lichidat, cât și interesele copiilor.

Menționează că elevii gimnaziului rus din s. Olănești au fost transferați în componența Liceului Teoretic „B. P. Hajedeu” cu crearea claselor paralele cu predare în limba rusă, însă, decizia Consiliului raional nu prevede condițiile de transfer a elevilor din gimnaziul rus în liceul teoretic, nu este prevăzută modificarea statutului instituției de învățământ, cât și reorganizarea lui în liceu moldovenesc-rus, și respectiv nu este nici o garanție, că clasele ruse vor fi păstrate pentru viitor.

Apreciază drept eronate concluziile instanțelor judecătorești precum că la transferul elevilor din gimnaziu rus din s. Olănești la liceul teoretic „B. P. Hajedeu”, au fost păstrați majoritatea profesorilor, care au predat în gimnaziul, iar procesul educațional a fost continuat și toate disciplinele școlare, conform planului cadru se predau de profesori competenți în domeniu, deoarece, la materialele pricinii au fost prezentate înscrisuri, prin care se confirmă cu certitudine că condițiile de instruire în liceul teoretic a elevilor din gimnaziul rus nu corespund normelor sanitare, cu atât mai mult că copiilor din gimnaziul rus nu li se acordă atenție la activitățile extrașcolare, iar deseori din lipsa cadrelor învățătorii absenți nu pot fi înlocuiți, și în consecință copiii rămân fără supraveghere.

Afirmă că decizia Consiliului raional Ștefan Vodă a fost emisă contrar prevederilor art. 5, art. 14 din Convenția-cadru privind apărarea drepturilor minorităților naționale, prevederilor Legii nr. 382 din 19 iulie 2001, cu privire la drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale, deoarece, în decizia contestată nu s-a ținut cont de opinia părinților elevilor vorbitori de limba rusă, cât și interesele copiilor.

La 08 mai 2015, Consiliul raional Ștefan Vodă a depus referință la recursul declarat, în care a invocat caracterul neîntemeiat al acestuia și a solicitat respingerea lui ca fiind inadmisibil. Indică intimatul că Curtea de Apel Chișinău în decizia din 03 decembrie 2014, a dat o apreciere corectă circumstanțelor de fapt ale cauzei în raport cu normele de drept aplicate, pe când argumentele recurentului sunt declarative.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Ivancenco Liliana, Maliulin Vladimir și Scudilenco Mariana este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Ivancenco Liliana, Maliulin Vladimir și Scudilenco Mariana nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Ivancenco Liliana, Maliulin Vladimir și Scudilenco Mariana asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Ivancenco Liliana, Maliulin Vladimir și Scudilenco Mariana ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de către Ivancenco Liliana, Maliulin Vladimir și Scudilenco Mariana se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Valentina Clevadi

Tamara Chișca-Doneva